

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1920.

V Ljubljani, dne 10. julija 1920.

Štev. 7.

60.

Epistola encyclica

ad patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos aliosque locorum ordinarios pacem et communio-
nem cum Apostolica Sede habentes: de pacis reconciliatione christiana.

BENEDICTUS PP. XV.

Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

Pacem, Dei munus pulcherrimum, „quo, ut Augustinus ait, etiam in rebus terrenis atque mortalibus nihil gratius soleat audiri, nihil desiderabilius concupisci, nihil postremo possit melius inveniri;“¹ pacem quadriennio amplius tantis et bonorum votis et piorum precibus et matrum lacrimis imploratam, tandem coepisse affulgere populis Nos equidem ante omnes gaudemus vehementerque laetamur. At vero hanc ipsam paterno conceptam animo laetitiam nimis multa eademque acerbissima perturbant; nam si fere ubique bellum aliqua ratione compositum est, et pacis quaedam conventiones subscriptae, reliqua sunt tamen antiquarum semina inimicitiarum; vosque probe tenetis, Venerabiles Fratres, nullam pacem consistere, nulla pacis foedera posse vigere, quamvis diutinis laboriosisque consultationibus constituta sancteque firmata, nisi per caritatis mutuae reconciliationem odia simul inimicitiaeque conqueriantur. De hac re igitur, quae maxime sanem momenti est ad commune bonum, vobis, Venerabiles Fratres, colloqui placet ac populos item vestros diligentius commonere.

Nos enimvero, ex quo ad huius Cathedrae dignitatem arcano Dei consilio evecti sumus, numquam, dum bellum conflagravit, cessavimus, quacumque potuimus ope, contendere, ut quam primum omnes orbis terrarum populi fraternalm inter se officiorum vicissitudinem repeterent. Itaque instare precibus, hortationes iterare, amicitiae reconciliationae vias proponere, denique omnia tentare, si liceret, favente Deo, ad pacem, quae iusta quidem et honesta futura esset et

Mir, najlepši dar božji, v primeri s katerim po Avguštinovih besedah navadno ničesar rajši ne slišimo, ničesar bolj hrepeneče ne želimo in nič boljšega ne moremo najti;¹ — mir, katerega so več kot štiri leta tako prosili vsi dobri z željami, pobožni z molitvami, matere s solzami, ta mir se je slednjič vendar že začel narodom svitati v našo posebno radost in silno veselje. Toda prav to veselje, ki se je porodilo v našem očetovskem srcu, kalijo premnože velike bridkosti: kajti, če je skoro povsod vojska nekako ponehala in so podpisani nekateri mirovni dogovori, so vendarle ostale kali starega neprijateljstva in vi dobro veste, častiti bratje, da ne more noben mir obstati in nobena mirovna zaveza veljati, čeprav po dolgotrajnih in trudapolnih posvetovanjih sklenjena in slovesno potrjena, če po spravi v medsebojni ljubezni ne prenehajo sovražnosti in neprijateljstva. O tej stvari, ki je gotovo največjega pomena za splošno blaginjo, hočemo z vami, častiti bratje, govoriti in tudi vaša ljudstva bolj skrbno opozoriti.

Odkar smo namreč bili po globokem božjem sklepu povzdignjeni do časti te stolice, nismo nikdar od početka vojne prenehali, kolikor je bilo v naši moći, truditi se, da bi ljudstva vsega sveta čimprej bratsko spet začela med seboj občevati. Zato smo večkrat in nujno prosili, ponavljali opomine, predlagali pota za vpostavitev prijateljstva in slednjič vse poskusili, da bi, če mogoče, odprli z božjo pomočjo ljudem dohod in vrata do miru, ki bi bil pravičen,

¹ De Civitate Dei, lib. XIX, c. XI.

stabilis, hominibus aditum ianuamque patefacere; interea studiosam paterno pectore dare operam, ut maximis omne genus doloribus et aerumnis, quae immanem dimicationem consequerentur, aliquid usquequa levationis afferremus. Iam vero quae Nos ab initio tam difficili Nostri Pontificatus impulit Iesu Christi caritas vel ad elaborandum pro pacis reditu, vel ad horrores belli mitigandos, eadem hodie, cum pax aliqua tandem aliquando convenit, urget nos ut omnes Ecclesiae filios atque adeo hominum universitatem hortemur, velint diuturniora iam odia abiicere ex animis, concordiamque suscipere mutuumque amorem.

Nec sane est cur multis demonstremus generis humani societatem maximis affectum iri detrimentis si, pace conventa, obscurae tamen gentium inter gentes inimicitiae simultatesque perseverarent. Mittimus damna earum rerum omnium, quibus civilis vitae progressio alitur et promovetur, ut mercaturis, ut opificiis, ut arbitibus, ut litteris, quae quidem communi populorum consuetudine ac tranquillitate vigent. At quod maius est, gravissimum vulnus acceptura esset christianae vitae ratio ac forma, cuius vis omnis in caritate consistit, cum ipsa christianae legis praedicatio Evangelium pacis appelletur.¹

Etenim, ut scitis et ut Nos pluribus alias commemoravimus, nihil tam saepe tamque vehementer a Iesu Domino inculcatum est discipulorum auribus, quam hoc de mutua caritate praeceptum, utpote quod cetera completeretur omnia: idque et novum Christus ipse nominavit et suum, et christianorum tamquam insigne voluit esse, unde internosci ab aliis facile possent. Denique iam moriens id ipsum suis testatus est, rogavitque ut inter se diligenter ac diligendo eam ineffabilem unitatem imitari contenderent, quae divinis Personis est in Trinitate: „Ut omnes unum sint . . . sicut et nos unum sumus . . . ut sint consummati in unum.“²

Ergo divini Magistri vestigia sectantes Apostoli, eiusque voce ac praeceptis probe conformati, mirificae sedulitatis erant ad fideles ita cohortandos: „Ante omnia autem mutuam in vobis metipsis charitatem continuam habentes.“³ „Supra omnia autem haec charitatem habete, quod est vinculum perfectionis.“⁴ „Charissimi, diligamus nos invicem: quia charitas ex Deo est.“⁵ Bene autem monitis obsequebantur et Christi et Apostolorum illi priscorum temporum fratres nostri; qui quidem, etsi alii ex aliis

časten in trajen. Medtem pa smo se vneto in v očetovski ljubezni trudili, da bi povsod nekoliko olajšali silno velike in vsakovrstne bolečine in bridkosti, ki so bile posledica strašne vojne. In ista ljubezen Jezusa Kristusa, ki Nas je nagibala v početku Našega tako težkega pontifikata, bodisi pri delu za povrnitev miru, bodisi za omiljenje vojnih strahot, Nas priganja danes, ko je vendar enkrat nastopil nekak mir, da vse sinove Cerkve in vesoljno človeštvo opominjamo, naj že iz svojih src odlože predolgotrajno sovraščvo ter sprejmejo spravljivost in medsebojno ljubezen.

Saj pač ni treba mnogo dokazov, da bo človeška družba trpela silno škodo, ako bi po sklepnu miru še dalje trajala temna neprijateljstva in mržnje. Da ne omenjam škode v onih stvareh, po katerih se napredek državljanškega življenja ohranja in povzdiguje, kakor trgovina, obrt, umetnost, slovstvo, ki cveto v medsebojnem občevanju in miru narodov. Toda, kar je več, najtežjo rano bi zadobilo krščansko življenje, cigar vsa moč je v ljubezni; saj se oznanjevanje krščanske vere samo imenuje „evangelij miru“!⁶

Kajti, kakor sami veste in kakor smo Mi večkrat drugekrati omenili, ni Gospod Jezus ničesar tako pogostokrat in tako silno priporočal učencem, kakor zapoved o medsebojni ljubezni, ki vse druge obsegajo; to zapoved je Kristus imenoval novo in svojo zapoved in hotel je, da bi bila znamenje, po katerem bi se mogli kristjani lahko spoznati od drugih. Slednjič je še umirajoč isto potrdil svojim in jih prosil, da naj se med seboj ljubijo in se v tej ljubezni trudijo, posnemati ono neizrekljivo edinstvo, ki je lastna božjim osebam v Trojici: »Da bi bili vsi eno . . . kakor smo mi eno . . . da bodo popolnoma združeni v eno.«⁷

Sledeč stopinjam božjega Učitelja in dobro poučeni po njegovi besedi in njegovih ukazih, so apostoli s čudovito skrbjo opominjali vernike: »Predvsem pa imejte trajno ljubezen med seboj.«⁸ »Vrh vsega pa imejte ljubezen, ki je vez popolnosti.«⁹ »Preljubi, ljubimo se med seboj, zakaj ljubezen je iz Boga.«¹⁰ Lepo so izpolnjevali opomine Kristusa in apostolov oni naši bratje iz prvih časov, ki so, čeprav so bili iz raznih in med seboj nasprotnih ljudstev, radi pozabili spomin na nesložnost in popolnoma

¹ Eph., VI. 15, ² Ioan., XVII. 21—23, ³ I Petr., IV, 8, ⁴ Coloss., III, 14, ⁵ I Ioan., IV, 7.

contrariisque inter se nationibus erant, tamen discordiarum memoriam voluntaria oblivione delentes, concordissime vivebant. Et vere cum mortalibus inimicitiis, in societatis humanae sinum flagrantibus, mirandum in modum tanta mentium animorumque consensio discrepabat.

Iam quae modo allata sunt ad praeceptum mutui amoris urgendum, eadem ipsa valent ad oblivionem iniuriarum; nec minus affirmate id praecipit Dominus: „Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros: benefacite his qui oderunt vos: et orate pro consequentibus et calumniantibus vos: ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est: qui solem suum oriri facit super bonos et malos.“¹ Hinc illud gravissimum Ioannis Apostoli: „Omnis qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam aeternam in semetipso manentem.“² Denique sic a Christo Domino instituti sumus ad Deum orandum, ut profiteamur ita nos nobis velle ignosci, si aliis ignoscamus: „Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.“³ Quod si huic obtemperare legi nimis aliquando est arduum et difficile, adest ad omnem submovendam difficultatem divinus humani generis Redemptor non solum opportuno suae gratiae auxilio, sed etiam suo ipsius exemplo, qui cum in cruce penderet, eos, a quibus tam iniuste indigneque torquebatur, Patri excusans: „Pater,“ inquit, „dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.“⁴ Nos igitur, cum misericordiam benignitatemque Iesu Christi, cuius, quamvis nullo merito, vicem gerimus, sequi ante omnes debeamus, ipsius exemplo, inimicis Nostris quicunque, scientes imprudentesve, personam operamve Nostram quibusvis contumeliarum aculeis vel lacerarunt vel lacerant universis et singulis toto pectore veniam damus, omnesque summo studio ac benevolentia complectimur, nullum etiam praetermittentes locum eosdem benefactis pro Nostra facultate cumulandi. Quod ipsum christiani homines, qui hac sint appellatione digni, faciant oportet erga eos qui se, tenente bello, iniuriis affecerint.

Neque enim eo contenta est christiana caritas ut non inimicos oderimus atque ut eos fratrum loco diligamus, vult quoque ut benigne eisdem faciamus, vestigiis insistentes Redemptoris nostri, qui »pertransiit benefaciendo et sanando omnes oppressos a diabolo«⁵ et mortalis vitae cursum, quem totum maximis in homines beneficiis emensus erat, profuso pro iis-

složno živeli. In zares, to soglasje duha in srca se je čudovito ločilo od smrtnega sovraštva, ki je takrat gorelo v srcih človeške družbe.

Kar je tu povedano za utrditev zapovedi medsebojne ljubezni, prav isto velja za pozabljenje krivic; nič manj določno ne zapoveduje Gospod: »Jaz vam pa povem: Ljubite svoje sovražnike: dobro storite njim, ki vas sovražijo: in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujojo: da boste otroci vašega Očeta, ki je v nebesih: ki veleva solncu, da vzhaja nad dobrimi in hudočnimi.«¹ Raditega velja ona prevažna beseda apostola Janeza: »Vsakdo, ki sovraži svojega brata; je ubijalec; in veste, da ubijalec nima v sebi večnega življenja.«² Slednjič nas je učil Kristus Gospod tako k Bogu moliti, da izpovemo svojo željo, naj se tako nam odpušča, kakor mi odpuščamo drugim: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.«³ Če je kdaj pretežko in pretredo, pokoriti se tej zapovedi, nam pomaga odstraniti vso težavnost božji Odrešitelj človeškega rodu, ne le s primerno pomočjo svoje milosti, ampak tudi s svojim lastnim zgledom, ko je viseč na križu one, ki so ga tako krivično in nedostojno mučili, opravičeval Očetu, rekoč: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«⁴ Zato Mi, ki moramo usmiljenost in dobrotnost Jezusa Kristusa, čigar namestnik smo brez našega zasluženja, bolj kot vsi drugi posnemati, odpuščamo Našim sovražnikom, vsem in vsakemu posebej, katerikoli so vedoma in nerazsodno Našo osebo in Naše delo s kakršnimikoli žalitvami in zaničevanji sramotili ali še sramote, ter objemamo vse z največjo iskrenostjo in dobrohotnostjo in nočemo opustiti nobene priložnosti, obsipati jih po Naši moči z dobročinami. Isto morajo storiti kristjani, ki hočejo biti vredni tega imena, nasproti onim, ki so jim med vojsko storili kaj krivic.

Krščanska ljubezen se namreč ne zadovoljuje le s tem, da ne sovražimo svojih sovražnikov in da jih kot brate ljubimo, ona marveč hoče, da jim dobro storimo, hodeč po potih našega Zveličarja, »ki je hodil okrog, deleč dobrote in ozdravljavač vse, ki so bili obvladani od hudiča«⁵ in ki je tek svojega umrljivega življenja, polnega največjih dobrot, sklenil s tem,

¹ Matth., V. 44–45, ² I Ioan. III, 15, ³ Matth., VI, 12, ⁴ Luc., XIII, 34. X. ⁵ Act., X. 38.

dem sanguine consummavit. Quare Ioannes: »In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit: et nos debemus pro fratribus animam ponere. Qui habuerit substantiam huius mundi et viderit fratrem suum necessitatem habere et clauerit viscera sua ab eo: quomodo charitas Dei manet in eo? Filioli mei, non diligamus verbo neque lingua, sed opere et veritate.«¹ Numquam vero amplius „dilatanda spatia charitatis“ visa sunt, quam hisce ipsis diebus, in summis nempe angustiis quibus premimur omnes ac laboramus: neque alias fortasse unquam hominum generi tam opus fuit, quam hodie communis beneficentia, quae a sincero aliorum amore nascatur plenaque sit devotionis et alacritatis. Etenim si circumspiciamus quacumque pervagatus est bellicus furor, immensi terrarum tractus obiiciuntur ubi solitudo et vastitas, ubi inculta et relictia omnia; redactae usque eo plebes ut victu, vestitu tectisque ipsis careant; vidue orphanique innumerabiles, qui cuiuslibet opis indigent; incredibilis multitudo debilium, infantium potissimum ac puerorum, in affectis corporibus testantium belli huius atrocitatem.

Has tantas miseras contemplanti quibus premitur humanum genus, sponte venit in mentem viator ille evangelicus,² qui descendes ab Ierusalem in Iericho, incidit in latrones, a quibus despoliatus, plagiisque impositis, est semivivus relictus. Magna enim est inter utrumque similitudo; et quemadmodum ad illum, misericordia motus, Samaritanus accessit, qui, alligatis vulneribus, infusoque oleo et vino, duxit eum in stabulum, et curam eius egit: ita ad sananda humanae societatis vulnera manum suam adhibeat oportet Iesus Christus, cuius quidem Samaritanus ille personam sustinebat.

Iam hoc opus et munus tamquam proprium sibi Ecclesia vindicat, quae Iesu Christi spiritum custodit, ut haeres; Ecclesia, inquit, cuius omnis vita mirabili beneficiorum varietate contextitur: ipsa enim »mater christianorum verissima, proximi dilectionem atque caritatem ita complectitur ut variorum morborum, quibus pro peccatis suis animae aegrotant, omnis apud ipsam medicina praepolleat«: unde »pueriliter pueros, fortiter iuvenes, quiete senes, prout cuiusque non corporis tantum, sed et animi aetas est, exercet ac docet.«³ — Haec autem christiana beneficentiae officia animos permulcendo, incredibile est quam sint tranquillitati publicae restituendae conducibilia.

da je prelil zanje svojo kri. Zato veli Janez: »V tem smo spoznali ljubezen, da je on dal življenje za nas; tudi mi moramo dati življenje za brate. Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi pa zapre svoje srce pred njim: kako prebiva ljubezen božja v njem? Otročiči moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, marveč v dejanju in resnici.«² Nikoli pa ni bilo treba bolj »razširiti mejá ljubezni«, kakor prav v teh dneh, v največjih namreč stiskah, pod katerimi vsi trpimo in se trudimo; najbrže še nikoli ni bilo človeškemu rodu kakor dandanes potrebna splošna dobrodelnost, ki izvira iz pristne ljubezni do bližnjega ter je polna nežnosti in živahnosti. Kajti če se ozremo na okoli, kamor je dospela vojna besnost, vidimo neizmerne pokrajine, samotne in opustošene, neobdelane in čisto zapuščene; prebivalstvo je prišlo tako daleč, da nima niti živeža, obleke in strehe; nebroj je vdov in sirot, ki potrebujejo vsestranske pomoči; neverjetna je množina oslabelih, največ otrok in mladine, ki s svojimi bolehnimi telesi pričajo o krutosti te vojne.

Če te silne nesreče, ki tarejo človeški rod, premisljujemo, nam pride samposebi na misel oni evangelijski potnik,² ki je na poti iz Jeruzalema v Jeriho padel med razbojnike, ki so ga oropali, ranili in pol živega zapustili. Velika je namreč podobnost med obema; in kakor je, nagnjen od usmiljenja, pristopil k temu Samarijan, ki mu je obvezal rane, vanje vlij olja in vina, ga peljal v prenoščišče in zanj skrbel: tako je potrebno, da pristopi in ozdravi rane človeške družbe Jezus Kristus, čigar podoba je oni Samarijan.

To delo si lasti kot svoje Cerkev, ki čuva kot dedinja duha Jezusa Kristusa; Cerkev pravimo, katere življenje se sestavlja iz čudovite različnosti v dobrodelnosti: ona namreč kot »prava mati kristjanov obsega vneto ljubezen do bližnjega tako, da ima za vse bolezni, na katerih bolehajo ljudje radi grehov svoje duše, v sebi uspešno zdravilo;« zato »vadi in uči otroke po otroško, mladencič krepko, starce mirno, kakoršna je že starost, ne le po telesu ampak tudi po duši.«³ In neverjetno je, koliko pripomore ta duhove blažeča krščanska dobrodelnost za povrnitev javnega pomirjenja.

¹ I Ioan., III, 16-18, ² Luc., X, 30 sqq., ³ Cf Augustinus De moribus Ecclesiae catholicae, lib. I. c. XXX.

Quare, Venerabiles Fratres, oramus et obsecramus in visceribus caritatis Christi, omni studio ac diligentia in hoc incumbite ut, quotquot habetis vestrae mandatos curae, eos non modo ad odia deponenda iniuriasque condonandas excitetis, sed efficacius etiam ad ea omnia christiana beneficentiae instituta provehenda impellatis, quae sint subsidio egenis, solatio maerentibus, munimento infirmis, denique omnibus qui bello maximas iacturas fecerint, opportunam varii generis opem afferant. Praecipue vero volumus sacerdotes hortemini, administrari qui sunt christiana pacis, ut in hac re, quae vitam christianam maxime continet, assidui sint, id est in amore erga proximos vel inimicos commendando: atque »omnibus omnia facti«¹ adeo ut ceteros antecedant exemplo, odio inimicitiaeque bellum indicant, acriterque gerant usque quaque, gratissimum facientes et amantissimo Iesu Cordi, et ei, qui vices ipsius in terris, quamvis non digne, suſtinet. Quo loco admonendi sunt etiam vehementerque rogandi catholici homines, qui scribendis vel libris vel commentariis vel diariis dant operam, velint »sicut electi Dei, sancti et dilecti, viscera misericordiae, benignitatem«² induere, eamque scribendo exprimere, non modo a falsis vanisque criminacionibus abstinentes, sed etiam ab omni violentia contumeliaque verborum, quae quidem cum christianae legi contraria est, tum male obductas refricare cicatrices dumtaxat potest, cum praeſertim recens a vulnere animus sit vel levissimi attactus iniuriarum impatientior.

Quae vero hic de colenda caritatis officio singulos admonemus, eadem ad populos diutina belli contentione perfunctos volumus pertinere, ut, amotis, quantum fieri potest, dissidiorum causis, — et salvis utique iustitiae rationibus — amicitiam inter se et coniunctionem redintegrant. Nec enim alia est evangelica lex caritatis in singulis hominibus, alia in ipsis civitatibus et populis, qui demum omnes e singulis hominibus conflantur et constant. Exacto autem bello, non ratione tantum caritatis, sed quadam etiam necessitate in universalem quandam populorum inter populos conciliationem inclinare res videntur, cum gentes naturali vinculo mutuae et indigentiae simul et benevolentiae inter se nunc maxime copulentur, hoc exquisitiore humanitatis cultu et commerciorum aucta mirum in modum facilitate.

Hanc igitur oblivionem offensionum fraternamque populorum reconciliationem quam Chri-

Zato, častiti bratje, prosimo in rotimo v ljubezni Kristusovi, delajte z vso vnemo in marljivostjo, da vse, ki so vaši skrbi izročeni, izpodbjate ne le, da opuste vsa sovraſtva in odpuste vse krivice, ampak da jih uspešno nagibate k vsem onim ustanovam krščanske dobredelnosti, ki naj bodo v pomoč revnim, v tolažbo žalostnim, v okreplilo bolnim, ki naj slednjič vsem onim, kateri so silno veliko izgubili v vojni, pri-našajo razno in primerno pomoč. Predvsem pa hočemo, da opominjate duhovnike, ki so delivci krščanskega miru, da naj bodo neumorni v tej stvari, ki vsebuje vse krščansko življenje, to je, da priporočajo ljubezen do bližnjega, četudi je sovražnik, da »vsem vse postanejo«¹ in da drugim tako kažejo pot z zgledom, da napovedo boj sovraſtvu in neprijateljstvu in ga krepko vodijo, kar bo ljubo najljubeznivejšemu Srcu Jezusovemu in njemu, ki je, dasi nevreden, njegov namestnik na zemlji. V tem oziru je treba opomniti in nujno prositi katoličane, ki pišejo knjige, v časopise in dnevниke, naj oblečajo »kot izvoljeni božji, sveti in ljubljeni, srčno usmiljenje, blagovoljnosc«² in to tudi v pisanju izrazijo, ne le tako, da se vzdrže krivičnih in praznih obdolžitev, ampak tudi strastnih in žaljivih besedi, ker že to je v nasprotju s krščansko zapovedjo ter more površno zaceljene rane tudi ponoviti, ko je zlasti nedavno ranjena duša toliko občutljivejša, če se je dotaknemo tudi s prav majhno žalitvijo.

Kar smo tu o izvrševanju dolžnosti ljubezni rekli posameznim, to hočemo, da velja tudi za ljudstva, ki so se v dolgotrajni vojni bojevala, da odstranijo kolikor mogoče vzroke razprtij, in da obnove med seboj — seveda z ozirom na razloge pravičnosti — prijateljstvo in zvezo. Ni namreč drugačna evangeljska zapoved o ljubezni za posameznike, in drugačna za države in ljudstva, ki se sestavlajo iz posameznih ljudij. Zdi se, da se po končani vojni ne le radi ljubezni, ampak radi nujnosti nagibajo narodi na vseobčeno spravo med seboj, ko so ljudstva po naravnih vezi medsebojne potrebe in dobredelnosti prav zdaj eno na drugo navezana, ko je človečnost bolj napredovala in se je občevanje čudovito olajšalo.

To pozabljenje žalitev in bratska sprava, ki jo ukazuje najsvetejša zapoved Jezusa Kristusa

¹ I Cor., IX, 22, ² Coloss., III, 12.

sti Iesu lex sanctissima iubet ac rationes ipsae humani civilisque convictus flagitant, haec Apostolica Sedes, cum, saeviente bello, ut supra docuimus, numquam urgere praetermisserit, nec passa sit unquam quibusvis simultatibus odiisve obliterari, multo nunc magis, pacis constitutis foederibus, fovet ac praedicat, ut litteris datis haud ita pridem ad omnes Germaniae episcopos,¹ alterisque ad Cardinalem Archiepiscopum Parisiensem.² Quoniam vero hanc excultarum gentium concordiam tuetur multumque promovet ea, quae hodie increbruit, consuetudo ut ad maiora negotia expendienda inter se visitent convenientque civitatum gubernatores ac principes, Nos, omnia reputantes et mutata rerum adiuncta et magnas communium temporum inclinationes, eiusdem concordiae adiuvandae causa, ne ab eo quidem consilio alieni essemus aliquid remittendi de illarum severitate conditionum, quas, ob eversum Apostolicae Sedis civilem principatum, iure Decessores Nostri statuerunt, ut catholicorum principum solemniores ad Urbem adventus cohiberent. Apertissime autem profitemur hanc Nostrae rationis indulgentiam, quam humanae societatis gravissima praeter modum tempora suadere atque adeo postulare videntur, nequaquam interpretandam esse tanquam Apostolicae Sedis abdicationem tacitam iurium sanctissimorum, quasi in praesenti, quo utitur, abnormi statu ea tandem acquieverit. Quin potius hanc ipsam Nos occasionem nacti „quas Decessores Nostri pluries expostulationes fecerunt, non quidem humanis rationibus, sed officii sanctitate adducti, ut videlicet iura ac dignitatem Apostolicae Sedis defenderent, easdem Nos iisdem de causis hic renovamus“, denuo graviusque postulantes ut, pace inter gentes composita, etiam „Ecclesiae Caput in hac desinat absone conditione versari, quae ipsi tranquillitati populorum, non uno nomine, vehementer nocet“.³

Ita igitur restitutis rebus, iustitiae et caritatis ordine revocato, reconciliatisque inter se populis, optandum sane est. Venerabiles Fratres, cunctas civitates, quavis ultro citroque suspicione remota, in unam tamquam consociationem seu potius quandam quasi familiam coalescere cum ad propriam uniuscuiusque libertatem tuerendam, tum ad ordinem conservandum humanae societatis. Ad quam gentium consociationem contrahendam hortatur, ut alia multa praetereamus, ipsa vulgo explorata necessitas omnem dandi operam ut, sublatis vel imminutis rei militaris

in ki jo zahtevajo razlogi človeške in državljanske družabnosti, je apostolska Stolica za časa vojne, kakor smo zgoraj povedali, neprestano zabičavala, in ni dopuščala, da bi jo zagrnila kaka nasprotstva in sovražnosti. Tembolj neguje in oznanja to pozabljenje zdaj, ko so sklenjene mirovne pogodbe, kakor n. pr. v listu, danem vsem nemškim škofovom¹ in v drugem na kardinala nadškofa pariškega.² Ker pa to slogomikanih narodov čuva in jako pospešuje današnja navada, da se za rešitev zadev večjega pomena obiskujejo in shajajo vladarji in prvaki držav, bi bili Mi, ko smo vse premislili in vsled spremenjenih razmer in časovnih naziranj, da podpremo složnost, celo pripravljeni nekoliko popustiti od onih strogih pogojev, katere so po razrušitvi svetnega vladarstva Apostolske Stolice po pravici naši predniki stavili, da bi bolj slovesne prihode katoliških knezov v Rim zbranili. Najodkriteje pa izjavljamo, da naj to Našo popustljivost, ki jo nasvetujejo in zahtevajo izredno težki časi človeške družbe, nihče ne razлага kot molčečo odpoved Svetе Stolice do najsvetnejših pravic, kakor da je pristala na nenaravni položaj, v katerem se zdaj nahaja. Da, ob tej priložnosti celo tu »ponovimo iste zahteve, katere so stavili večkrat Naši predniki, ne iz človeških razlogov, ampak vsled svetih dolžnosti, da namreč varujejo pravice in dostenjanstvo Apostolske Stolice« ter iznova in krepkejše zahtevamo, da po sklenjenem miru narodov »tudi glavar Cerkve preneha biti v sedanjem neznom položaju, ki iz mnogih razlogov škoduje tudi miru narodov«.³

Tako torej, častiti bratje, če se urede javne zadeve, če se povrne red pravičnosti in ljubezni, gotovo moramo želeti, da se vse države, po odstranjenem medsebojnem sumničenju, združijo v eno zvezo, ali bolje, kakor v eno družino, tako v zaščito svobode posameznih držav, kakor tudi v ohranitev reda v človeški družbi. K tej zvezi narodov opominja najbolje, da mnogo drugega preidemo, splošno znana potreba, da se stori vse, da se v prihodnje odstranijo ali zmanjšajo vojaški stroški, katerih strašne teže države že več ne zmorejo, in da ne bodo več nastale tako

¹ Litterae apostolicae Diurni; die XV iulii MCMXIX, ² Epist. Amor ille singularis, die VII octobris MCMXIX.

³ Litterae encycliae Ad beatissimi, datae die 1 novembris MCMXIV.

sumptibus, quorum immane pondus iam sustinere respublicae non possunt, nulla posthac existant tam exitiosa bella, vel certe quam longissime eiusmodi periculum avertatur, et unicuique populo, cum libera potestate, sua territorii, iustis quidem terminati finibus, integritas conservetur.

Foederatis autem christiana lege nationibus, quicquid iustitiae et caritatis causa suscepint, non studium operamque suam desiderari sinet Ecclesia, quae cum absolutissimum sit societatis universalis exemplar, tum ex sua ipsius temperatione suisque institutis mirifica virtute pollet ad homines copulandos non modo in aeternam eorum salutem, sed etiam in huius vitae commoditatem, sic eos nempe deducens per bona temporalia, ut non amittant aeterna. Itaque, historia teste, cognovimus, veteres Europae gentes immanitate barbaras, ex quo in easdem Ecclesiae spiritus penetraverit, extenuato sensim ipsarum inter ipsas multiplici maximoque discrimine sublatisque discordiis, coivisse tandem in unam eiusdem generis societatem, natumque esse Europam christianam, quae, ductu auspicioque Ecclesiae, nationum varietatem retinens, tamen ad unitatem quamdam prosperitatis fautricem gloriaeque niteretur. Praeclare ad rem ita Augustinus: „Haec caelestis civitas dum peregrinatur in terra, ex omnibus gentibus cives evocat atque in omnibus linguis peregrinam colligit societatem, non curans quidquid in moribus, legibus institutisque diversum est, quibus pax terrena vel conquiritur vel tenetur, nihil eorum rescindens vel destruens, immo etiam servans ac sequens, quod licet diversum sit in diversis nationibus, ad unum tamen eundemque finem terrenae pacis intenditur, si religionem qua unus summus et verus Deus colendus docetur, non impedit.“¹ Sic igitur idem sanctus Doctor Ecclesiam alloquitur: „Tu cives civibus, gentes gentibus et prorsus homines, primorum parentum recordatione, non societate solum, sed quadam etiam fraternitate coniungis.“²

Quare Nos, ut eo redeamus unde initium scribendi fecimus, primum filios Nostros, quotquot sunt, amplectentes, in nomine Domini Nostri Iesu Christi rogamus iterum et obsecramus inducant animum mutuas simultates offendentesque omnes voluntaria oblivione conterere, christiana caritatis, cui nemo extraneus est aut alienus, sanctissimo inter se cohaerere vinculo; tum nationes universas magnopere hortamur, ut veram inter se pacem christiana benevolentiae spiritu componere velint, coeuntes in unum foedus, auspice

pogubne vojne, ali da se zagotovo čim najdalje odmakne takva nevarnost ter se vsakemu narodu ohrani neokrnjenost, prosto vladanje in njegovo ozemlje pravično omejeno.

Karkoli pa bodo narodi, združeni na krščanski podlagi, podvzeli z ozirom na pravičnost in ljubezen, vse to bo s svojo izpodbudo in podporo spremljala Cerkev, ki je najboljši zgled vseobsežne družbe ter ima že po svojem ustroju kakor po svojih ustanovah čudovito moč, da bo vezala ljudi ne le za njihovo večno srečo, ampak tudi za ugodnost sedanjega življenja, ker jih tako vodi do časnih dobrin, da večnih ne izgube. In zato vidimo, kako so stari, nečuveno divji evropski narodi, kakor nas uči zgodovina, ko jih je prešnil duh Cerkve, popustili polagoma mnogotere in silne različnosti, pretrgali neslogo in se slednjič zedinili v eno istolično družbo in da se je rodila krščanska Evropa, ki je pod vodstvom in zaščito Cerkve obdržala sicer različnost narodnosti, pa stremila za enotnostjo, ki pospešuje blagostanje in slavo. Prekrasno piše k stvari Avgustin: „Ta nebeška država, dokler potuje na zemlji, kliče k sebi člane iz vseh narodov ter v vseh jezikih zbira družbo inostrancev, ne meneča se za različnosti v naravi, zakonih in ustanovah, po katerih se zemeljski mir pridobiva ali ohranja, nič od tega ne odseka ali uniči, celo ohranja in se prilagodi vsemu, kar, četudi je različno v raznih narodih, vendar služi v dosegu enega in istega namena zemeljskega miru, ako ne ovira religijo, ki uči častiti enega najvišjega in resničnega Boga.“¹ Isti sveti cerkveni učenik ogovori Cerkev sledče: »Ti združuješ državljanе z državljanimi narode z narodi, in sploh ljudi v spomin na prve starše, ne le v družbo, ampak tudi v neko bratstvo.«²

Zatorej da se vrnemo k začetku tega pisma, objemljemo najprej vse naše sinove v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, prosimo jih ponovno in rotivno, naj se potrudijo, da medsebojna nasprotstva in vsa razžaljenja prostovoljno pozabijo in se združijo v zvezi krščanske ljubezni, kateri ni nihče inorodec ali tujec; nadalje močno opominjam vse narode, da naj ustanove med seboj resničen mir v duhu krščanske dobrohotnosti ter sklenejo eno zvezo, trajno pod varstvom pravičnosti, slednjič pozivljamo vse

¹ De Civitate Dei, lib. XIX, c. XVII. ² De moribus Ecclesiae catholicae, I, c. XXX.

iustitia, mansurum; denique cunctos homines populosque appellamus, ut mentibus et animis Ecclesiae Catholicae, et per Ecclesiam Christo humani generis Redemptori sese adiungant; atque ita quibus verbis Paulus Ephesios, iisdem Nos alloqui omnes verissime possimus: „Nunc autem in Christo Iesu vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi. Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum et medium parietem maceriae solvens,... interficiens inimicitias in semetipso. Et veniens evangelizavit pacem vobis, qui longe fuistis et pacem iis qui prope.“¹ Nec minus apte cadunt quae idem Apostolus habet ad Colossenses: „Nolite mentiri invicem, expoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, et induentes novum, eum qui renovatur in agnitionem, secundum imaginem eius, qui creavit illum: ubi non est Gentilis et Iudeus, circumcisio et praeputium, Barbarus et Scytha, servus et liber: sed omnia, et in omnibus Christus.“²

Interea Spiritum Sanctum Paraclitum, — patrocinio confisi Mariae Virginis Immaculatae, quam Reginae pacis titulo ab omnibus invocari nuper iussimus, itemquae trium beatorum caelitum quibus sanctorum honores proxime decrevimus — humilibus precibus exoramus, ut „Ecclesiae suae unitatis et pacis propicius dona concedat“³ et faciem orbis terrarum nova suae caritatis effusione renovet ad communem salutem.

Huius auspicem divini muneris benevolentiaeque Nostrae testem, apostolicam benedictionem vobis, Venerabiles Fratres, et Clero populoque vestro amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXIII maii, in festo Pentecostes, MCMXX, Pontificatus Nostri anno sexto.

Benedictus Pp. XV.

Ijudi in vse narode, da se pridružijo z duhom in srcem katoliški Cerkvi in po Cerkvi Kristusu Odrešeniku človeškega rodu, da bi mogli tudi Mi po resnici nagovoriti vse z besedami, ki je z njimi nagovoril Pavel Efežane: „Zdaj pa, v Kristusu Jezusu ste vi, ki ste bili nekdaj daleč, postavljeni blizu po slavi Kristusovi. Kajti on je naš mir, ki je storil iz obojega eno in podrl ločilno pregrajo, umorivši sovraštvo na križu. In je prišel in oznanjal mir vam, ki ste bili daleč, in mir njim, ki so bili blizu.“¹ Nič manj se ne prilegajo, kar pravi isti apostol Kološanom: „Ne lažite drug drugemu, ker ste slekli starega človeka z njegovimi dejanji in oblekli novega, ki se obnavlja v spoznanje po podobi njega, ki ga je ustvaril — kjer ni Grka in Juda, obreze in neobreze, tujca in Scita, hlapca in prostega, marveč vse in v vseh Kristus“.²

Tolažnika svetega Ducha pa — zaupajoč na priprošnjo Brezmadežne Device Marije, katero naj kličejo vsi, kakor smo nedavno ukazali, za Kraljico miru, in treh blaženih nebeščanov, katero smo pravkar prišteli med svetnike, — s po nižnimi molitvami prosimo, da bi „svoji Cerkvi milostno podelil darove edinosti in miru“³ in da bi prenovil obličeje zemlje z novim razlitjem svoje ljubezni k splošni blaginji.

V zagotovilo nebeških milosti in v dokaz Naše naklonjenosti podeljujemo polni ljubezni Vam, Vašim duhovnikom in Vašemu ljudstvu apostolski blagoslov.

Dano v Rimu pri Sv. Petru, dne 23. maja, na binkoštni praznik 1920, v šestem letu Našega vladanja

Papež Benedikt XV.

¹ Eph. II, 13 sqq. ² Coloss., III. 9-11. ³ Secreta in Solemnitate Corporis Christi.

61.

Bogoslovna Akademija.

Nove politične razmere so premenile tudi naš verski položaj. Čakajo nas važne naloge, ki jih bomo mogli izvrševati le s pomočjo samostojne bogoslovne znanosti in književnosti. Bogoslovna fakulteta sama še ne zadostuje. Poleg fakultete nam je potrebna še širša bogoslovna znanstvena organizacija, da bo mogla fakulteta svoje delovanje primerno razviti na književnem polju ter ohranljati stik z občinstvom, zlasti z duhovščino. V ta namen se je osnovala »Bogoslovna akademija« (BA) kot bogoslovno-znanstveni odsek »Leonove družbe«.

BA bo izdajala znanstveni bogoslovni časopis »Bogoslovni Vestnik«, ki bo tako urejevan, da bo služil ne samo znanosti, ampak tudi potrebam dušnega pastirstva. List bo kolikor močne aktualen in praktičen; prva številka bo izšla letošnjo jesen. Poleg tega bo BA izdajala znanstvene knjige iz vseh bogoslovnih strok.

Strokovna bogoslovna znanost bo dala možnost, da se bo mogla razviti poljudno znanstvena, posebno apogetična književnost. BA bo izdajala poljudne bogoslovne (apologetične) knjige, pospešila bo novi prevod sv. pisma, izdajala bo prevode cerkvenih očetov in klasičnih ascetičnih spisov.

BA bo podpirala idealno stremljenje naše duhovščine, da bi se mogla vedno ohraniti na tisti višini bogoslovne izobrazbe, kakor jo za-

hteva naša doba. Prirejala bo počitniške vseučiliške kurze za duhovnike; ustanavlja in organizirala bo biblioteke za duhovnike v dušnem pastirstvu.

Druge važne naloge BA so razvidne iz poslovnika, ki bo podrobno objavljen v »Času«.

Člani morejo postati vsi, ki so dovršili bogoslovne študije na kakem vseučilišču ali bogoslovjem učilišču, torej vsi duhovniki. Članarina znaša 50 K. Člani bodo dobivali bogoslovni časopis brezplačno, druge publikacije pa po znižani ceni.

V času, ko postaja tisk vedno bolj drag in dragocen, nam gmotno vprašanje prizadeva velike skrbi. Članarina ne bo zadostovala niti za izdajanje »Bogoslovnega Vestnika«. Treba bo podporo velikodušnih dobrotnikov. Profesorji ljubljanske bogoslovne fakultete so dali v tem oziru lep zgled ter so darovali 6000 K (šesttisoč K) kot prvi temeljni kamen. Treba bo premagati še veliko težav. Toda BA ima tako važno naložo, da se ne smemo strašiti žrtev.

Na ustanovnem občnem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: Dr. F. Grivec, predsednik; dr. J. Ujčič, podpredsednik; dr. F. Lukman, urednik; dr. M. Slavič, tajnik; dr. A. Snoj, blagajnik; dr. A. Ušeničnik, dr. F. Lesar, dr. G. Pečjak, dr. P. Angelik Tominec, dr. F. Jere, odborniki.

62.

Letno poročilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

V enajstem upravnem letu je bilo delovanje Apostolstva v vsakem oziru plodonosno. Po vnetem prizadevanju gg. duhovnikov se po naši škofiji pridno nabirajo prispevki, pa tudi moli se mnogo v namene Apostolstva. Uspehi se očividno kažejo. Z veseljem poročamo, da raste zanimanje za Apostolstvo zlasti med učečo se mladino, in da se že zbujajo apostolski poklici med idealnimi mladeniči. Da bi vzgojilo kaj apostolov cerkvenega edinstva, je Apostolstvo stremljenje teh mladeničev po možnosti podpiralo. Stopilo je v ta namen v stik z vzhodnim zavodom »Pontificium institutum orientale« v Rimu, kjer se to leto že vzgaja na stroške Apostolstva en naš rojak. Tudi doma imamo nekoliko mladeničev, ki se po dovršenih študijah na-

meravajo posvetiti apostolskemu delu na krščanskem Vzhodu.

Dosedanje izkušnje so nas utrdile v prepričanju, da je najboljša pot do zedinjenja obnovitev meništva vzhodnega obreda, ki bo ohranjevalo tradicije sv. Cirila in Metoda ter širilo duha slovanskih blagovestnikov na krščanskem Vzhodu in Zahodu. Prvi kandidati so se pri nas že oglasili. Tudi na Moravskem je Apostolstvo že pričelo delovati v tem smislu. V kratkem se sezida na Velehradu samostan vzhodnega obreda.

Prejemki Apostolstva so znašali v tem letu (od 24. aprila 1919 do 27. maja 1920) 90.287 K 10 v (všteta je tudi vsota 5000 K, ki jo je »Misijonska zveza« vsled želje misijonske enkete izročila

Apostolstvu). Izdatkov je bilo v istem času 72.733 K 43 v. Izdali smo pa: 7270 K za natisk 20.000 izv. knjižice »Sv. Ciril in Metod«; za broširanje iste knjižice 1500 K; za 2000 izv. »Proslava sv. Cirila in Metoda« 1924 K 50 v; za ponatisk okrožnice jugoslovanskih škofov o sv. Cirilu in Metodu (3.000 izv.) 1100 K; za 6 deležev pri Zadružni zvonarni 3000 K; za vzhodni zavod v Rimu 21.000 K; za vzgojo apostolov cerkvenega edinstva 17.000 K; za samostan redovnic sv. Bazilia v Križevcih 5.000 K; evharistinkam v Makedoniji 2.500 K; Lazaristom in usmiljenkam na Balkanu 2.000 K; za znanstvene knjige o vzhodni cerkvi 270 K; ostalo za poštnino in tiskovine.

Obračamo se do gg. duhovnikov s prošnjo, da tudi zanaprej pospešujejo delovanje Apostolstva; posebno priporočamo, da ustanavljajo v Mar. družbah odseke Apostolstva. V okrožnici

o sv. Cirilu in Metodu pravijo jugoslovanski škofo: »Ta apostolska bratovščina je že razširjena v mnogih župnih. Želimo, da se razširi v vseh župnih.« Primerna prilika, da se pozornost vernikov obrne na Apostolstvo, je praznik sv. Cirila in Metoda (7. jul.), oziroma 1. nedelja v juliju. To nedeljo naj bi se molila ura molitve iz Apostolskega molitvenika, kjer je že razširjen. Apostolski molitvenik sploh zaslusi, da se še bolj udomači med našim ljudstvom. Gg. duhovnike onih župnih, kjer je vpeljano Apostolstvo, prosimo, da začetkom julija opravijo eno sv. mašo v namen Apostolstva, za žive in mrtve ude.

Dr. A. Snoj,

t. č. tajnik

Dr. Fr. Pernè,

t. č. predsednik

63.

Osrednji svet Marijinih družb.

V smislu sklepa, storjenega na sestanku dekanjskih voditeljev Marijinih družb dne 10. februarja 1920, se je izvolil izmed voditeljev ljubljanskih družb osrednji svet Marijinih družb. V ta svet so izvoljeni poleg škofijskega voditelja še gospodje: superior P. Viktor Kopatin (namestnik škof. voditelja), Ivan Filipič, semeniški spiritual, misijonar Flis, profesor dr. Mrhar, župnik Petrič. Izvolitev je odobrena od gospoda knezoškofa.

Osrednji svet je sklenil, da otvari posvetovalnico za Marijine družbe. Ta posvetovalnica bo v Ljubljani pri jezuitih, kjer je vedno

vsaj en pater doma. Vsak izmed gg. voditeljev ima torej pravico priti vsak dan, ako ima v zadevi Marijine družbe kaj vprašati. Vsako vprašanje se bo zapisalo in seji sveta predložilo. Vprašanja oziroma predlogi se lahko pošljajo tudi pismeno.

Gg. voditelji in dekanjski voditelji naj do pošljejo letna poročila čimprej, v kolikor še niso doposljana. Po došlih poročilih se bo sestavila in objavila nova statistika Marijinih družb v škofiji. Zato naj ne manjka nobenega poročila, ker bi se v izkazu družbe, o katerih ne bo poročil, ne mogle izkazati.

64.

Razne opazke.

Monitum. Appropinquante gymnasticae iuventutis catholicae congressu in Maribor clero nostro in memoriam revocamus ad mentem Can. 136 C. I. C. sacerdotibus et clericis minoribus sicut alias, ita etiam hac occasione non esse licitum deponere habitum clericalem.

† **Antonius Bonaventura**
Eppus.

Organistovske zadeve. Z ozirom na ponovno prošnjo podpornega društva organistov in pevovodij se s tem dovoli, da se pri naročenih petih mašah (rekвијem, poročna maša itd.) računa za organista 10 K.

Prošnje za podelitev cerkvenih služb. Večkrat se dogaja, da dohajajo ordinariatu prošnje duhovnikov za podelitev razpisanih služb pomajkljivo opremljene, ali pa z zamujenim rokom.

Gg. duhovniki se zato iznova opozarjajo na sledeče:

1. Prošnje je opremiti s sledečimi prilogami: rojstni in krstni list, študijska izpričevala, konkurzno izpričevalo, v danem slučaju odlok o spregledu konkurza ali ponavljanja konkurza, kompetenčna razpreglednica. Ni pa treba prilagati izpričeval župnih ali dekanjskih uradov o prejšnjem službovanju ali rešitev ob kanonični vizitaciji, ker je tozadevna kvalifikacija ordinariatu itak znana.

2. Glede termina za vlaganje prošenj velja, da mora biti prošnja na dan končanega roka že pri ordinariatu.

V prihodnje se bo oziralo le na prošnje, ki odgovarjajo tu navedenim predpisom.

Kolkovne pristojbine. Z ozirom na tozadevno opozorilo v Škofijskem Listu 1920, str. 55 se v naslednjem v lažjo uporabo navajajo posamezne kolkovne pristojbine:

Kolek v kronah:

Darilne pogodbe (od pole)	4—
Izpričevala, izdana od političnih oblasti	6—
Izpričevala od drugih (avtonomnih, cerkvenih) uradov	4—
Izpričevala zdravniška, uradnih zdravnikov	6—
Izpričevala zdravniška, zasebnih zdravnikov	4—
Kupne pogodbe (od pole)	4—
Matični izpiski (rojstni listi itd.)	4—
Menjalne pogodbe (od pole)	4—
Nravnostna izpričevala od državnih oblasti	6—
Nravnostna izpričevala od drugih uradov	4—
Nravnostna izpričevala za posle, dnevničarje itd.	1—
Pooblastila	4—
Priloge k vlogam na politične oblasti	1—
Prošnja za podelitev kake javne službe	4—
Prošnje na politične oblasti sploh, če niso bile doslej zavezane za 1. polo višjemu kolku kakor 2 K	4—
Prošnja za proglaš polnoletnosti	4—
Računi trgovski do 20 K	—04
» 100 »	—20
» 1000 »	—40
čez 1000 »	1—

Pristojbine kolkov za pobotnice so po dotičnih lestvicah tudi zvišane za 100%.

Z ozirom na naredbo osrednje vlade glede izvrševanja določil o pristojbinah (Uradni list 1920, 56) je posebej opozoriti na A I. Tar. post. 5., ki se glasi: Za vse pismene odločbe administrativnih oblastev, ako se izdajajo na zahtevo zasebnikov... je pristojbina din. 2—.

V poslovanju župnih uradov velja to posebno glede prošenj za spregled zakonskih zadržkov na deželno vlado, poverjeništvo za notranjosti in glede prošenj za spregled oklicev na okrajna glavarstva. Te prošnje vlagajo prisilci v zasebnih zadevah, torej je treba kolkovati te prošnje po 1 dinar = 4 K in je dodati kolek 2 dinarjev = 8 K za rešitev.

Prošnje duhovnikov n. pr. za prispevek za konja, za bolniško podporo, za sprejetje v pokoj itd. so podvržene koleku 1 dinarja = 4 K. Ker se rešitev izda uradno na škof. ordinariat, ni treba dodati kolka za 2 dinarja = 8 K.

Nabirka za slovenske koroške dijake. Na tozadevni oklic v Škof. Listu 1920, str. 88, je ordinariat prejel znesek 883 K 60 v*) in ga poslal generalnemu vikariatu v Dobrli vasi.

Na to je došel ordinariatu sledeči dopis istega generalnega vikariata:

»Generalni vikariat potrjuje prejem s tamuradnim dopisom z dne 23. junija 1920, št. 5680/19 naznamjene zbirke v znesku 883 K 60 v v korist koroškim dijakom in izreka škofijskemu ordinariatu za objavljeno priporočilo in vsem blagim darovalcem za velikodušne darove iskeno zahvalo in prisrčni: Bog povrni!«

Generalni vikar: Randl.

Dr. Fr. Ušeničnikovo Pastoralno bogoslovje, I. in II. zvezek, dobe gg. dušni pastirji pri škofijskem ordinariatu za K 160—. Troški za zavijanje in poštnina se računajo posebej. Samo I. zvezek stane K 23—, in samo II. zvezek stane K 137—. (V knjigotrštvu staneta oba zvezka skupaj K 252—; samo I. zvezek K 36—, in samo II. zvezek K 216—).

Sv. Gora pri Gorici. Tej številki lista na župne urade je priložen poziv gospoda kneznadškofa goriškega za prispevke v svrhu zopetnega sezidanja svetišča na Sv. Gori. Poziv bodi priporočen gg. dušnim pastirjem tudi v ljubljanski škofiji v tolažbo našim bratom, ki ostanejo za zdaj najbrže še ločeni od nas. Prispevki naj se pošljejo semkaj.

*) Poslali so župni uradi: Selca 200 K, Brezovica 170 K: Mengeš 170 K, Sostro 66 K, Št. Lenart 66 K, Križe pri Tržiču 52 K, Goriče 40 K, Leše 30 K, Moravče 30 K, Peče 23 K 60 v, Tomišelj 20 K, Begunje pri Lescah 16 K.

65.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se vsled resignacije izpraznjena župnija Polica v šmarijski dekaniji.

Prošnje za to župnijo naj se naslovijo na

Poverjeništvo za uk in bogočastje v Ljubljani.
Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se določa
12. avgust 1920.

66.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za konzistorialnega svetnika je bil imenovan zlatomašnik P. Placid Fabiani O. F. M. v Ljubljani.

Umeščen je bil dne 9. julija Franc Žvan, župnik na Bohinjski Bistrici, na župnijo Duplje.

Resigniral je na župnijo Jožef Švigelj župnik na Polici.

Konkurzni izpit za župnije so dne 5. in 6. maja t. l. delali: Iz 1. polovice: Janez Jalen, kaplan v Stari Loki; Rudolf Kapš, kaplan v Križah pri Tržiču; Franc Kovačič, kaplan na Brezovici; Janez Pucelj, kaplan v Šmarjeti; Jožef

Rogelj, župn. upravitelj v Nemški Loki; Jakob Strekelj, škof. tajnik v Ljubljani. — Iz 2. polovice: Anton Anžič, kaplan v Šmartnem pod Šmarno goro; Janez Cegnar, zdaj uršul. spiritual v Ljubljani; Martin Dimnik, kaplan v Šmartnem pri Kranju; Jožef Kres, kaplan v Vodicah: Anton Lovšin, župn. upravitelj v Radečah pri Zid. mostu; Anton Selan, kaplan na Vrhniku; Janez Sušnik, kaplan na Igu, Viktor Švigelj, kaplan na Blokah; Janez Žerjav, vikar koleg. kapitlja v Novem mestu.

Umrl je Jurij König, župnik-vikar na Viñici dne 29. junija 1920. — N. v m. p.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. julija 1920.

Vsebina: 60. Epistola encyclica Benedicti Pp. XV. »Pacem Dei munus.« — 61. Bogoslovna akademija. — 62. Letno poročilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda. — 63. Osrednji sveti Marijinih družb. — 64. Razne opazke. — 65. Konkurzni razpis. — 66. Škofijska kronika.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odgovorni urednik **Josip Dostal**. — Tiskala Jugoslovanska tiskarna.